

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 09 березня 2026 р. №3)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА
Наказ від «09» березня 2026 р. №65

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ЗАСТУПНИКІВ ДИРЕКТОРІВ
З НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ РОБОТИ
ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Сучасний зміст освітнього законодавства з новими можливостями для освітніх управлінців спричинив і нові виклики та завдання перед ними – створення ефективної системи управління. Успішне вирішення проблеми забезпечення доступності та якості освіти в мешканців громад безпосередньо залежить від рівня сформованості загальних і професійних компетентностей не лише директорів закладів загальної середньої освіти, а й заступників директорів з навчально-виховної роботи, завідувачів філій та їхніх заступників з навчально-виховної роботи в системі загальної середньої освіти. У зв'язку з цим актуалізується проблема розвитку їхніх професійних компетентностей, оскільки сучасний освітній управлінець має вільно орієнтуватися в багатоманітності сучасних управлінських трендів, вивчати й успішно використовувати досягнення науки, ідеї кращих вітчизняних, європейських і світових освітянських практик, організовувати творчу діяльність учасників освітнього процесу закладу освіти для забезпечення якості освіти, формування ціннісних орієнтирів здобувачів освіти.

Програму підвищення кваліфікації заступників директорів з навчально-виховної роботи, (далі – Програма) розроблено на основі Типової програми підвищення кваліфікації керівних кадрів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують Державний стандарт базової середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 12 жовтня 2022 року № 905, та з урахуванням змісту професійного стандарту «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21, стратегічних завдань і пріоритетних напрямів державної політики в післядипломній освіті.

У Програмі враховано основні положення Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»; постанов Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності», від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», від 19 червня 2019 року № 532 «Про затвердження Положення про опорний заклад освіти», від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників»; наказів Міністерства освіти і науки України від 06 грудня 2010 року № 1205 «Про затвердження Типових штатних нормативів для закладів загальної середньої освіти», від 06 грудня 2017 року № 1568 «Про затвердження Типового положення про філію закладу освіти», інших нормативно-правових актів, які регулюють діяльність закладів освіти з урахуванням соціокультурних та політикоекономічних обставин розвитку України, європейського вектора розвитку освіти держави, стратегії реформування загальної середньої освіти, концепції Нової української школи, новітніх наукових розробок і кращих практик у галузі менеджменту освіти, андрагогіки на основі чинного законодавства, чинних нормативних документів. Основними принципами, на основі яких розроблено Програму, є системний, діяльнісний, особистісний, компетентнісний, андрагогічний та культурологічний підходи, а також принципи технологічності й варіативності.

Управлінські компетентності заступника директора з навчально-виховної роботи, (далі – заступник директора) з погляду сучасної наукової думки мають ключові, як основу будь-якої професійної діяльності, та інноваційні складові, що поряд із професійними знаннями (педагогіка, психологія), передбачає усвідомлення та сприйняття нової філософії освіти, компетентнісне застосування освітнього менеджменту з урахуванням важливості ціннісного компоненту.

Програма містить 4 модулі, зміст яких зорієнтований на розвиток професійних компетентностей заступника директора, завідувача філії та його заступника. Кожен модуль передбачає теоретичну та практичну складові. Теоретичну складову програми реалізовано у формі інтерактивних лекцій/відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практичну складову – у формі навчальних тренінгів, практикумів, майстер-класів, семінарів тощо. Після

завершення навчання передбачено контрольні заходи (тестування, проєктна робота, творча робота, авторське завдання тощо).

Програма містить чотири модулі, зміст яких зорієнтований на розвиток професійних компетентностей заступників директорів з навчально-виховної роботи, завідувачів філій, заступників завідувачів філій з навчально-виховної роботи. Кожен модуль передбачає теоретичну та практичну складові. Теоретична складова програми реалізується у формі інтерактивних лекцій/відеолекцій, вебінарів, відеоконференцій тощо. Практична складова - у формі навчальних тренінгів, практикумів, майстер-класів, семінарів тощо. Після завершення навчання передбачаються контрольні заходи (тестування, проєктна робота, творча робота, авторське завдання тощо).

Мета Програми: забезпечення безперервного професійного розвитку заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти за змістом правових, організаційних та економічних засад функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти.

Основні завдання Програми:

- удосконалення освітнього рівня та професійної підготовки заступників директорів, завідувачів філій та їхніх заступників через поглиблення, розширення та оновлення загальнонаукових і спеціальних знань та вмінь на засадах ідей і положень освітнього законодавства, актуалізація інноваційних підходів до управління сучасним закладом освіти;
- розвиток загальних і професійних компетентностей заступників директорів, завідувачів філій та їхніх заступників з урахуванням основних напрямів державної освітньої політики, нормативних вимог і запитів громадянського суспільства;
- мотивування освітніх управлінців до самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення, що сприяє розвитку сучасного закладу загальної середньої освіти та їхньому професійному зростанню, безперервної освіти, проведення моніторингу та критичного осмислення результатів управлінської діяльності;
- сприяння особистісному та професійному розвитку слухачів на основі актуалізації їхнього професійного та життєвого досвіду, відповідно до вимог суспільства і громади, чинного законодавства щодо професійних компетентностей заступника директора,
- завідувача філії та його заступника;
- надання інструментів професійної підтримки та професійного розвитку, що передбачає комплекс заходів із навчально-методичного супроводу освітнього менеджменту.

Очікувані результати:

Знання й розуміння:

- сутності людського капіталу та його впливу на соціально-економічний розвиток;
- ролі освіти у формуванні кваліфікаційного потенціалу суспільства та індивідуального розвитку кожної особистості;
- впливу освіти на здоров'я, економічний розвиток, соціальну стабільність та культурні процеси;
- суті наступних методологічних принципів виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності;
- способів забезпечення якості іншомовної освіти та рівного доступу до неї;
- цифрових технологій та електронних освітніх ресурсів для навчання учнів іноземної мови;
- сутності української національної ідеї;
- ролі духовно-морального фактору та духовної свідомості у справі становлення національної ідентичності, мотивації багатьох поколінь українців до захисту своєї Батьківщини.

Уміння:

- аналізувати взаємозв'язок між рівнем освіти нації та її економічними показниками;
- синтезувати інформацію щодо ефективних підходів до розвитку освіти для

- забезпечення сталого розвитку суспільства;
- створювати стратегії та програми розвитку освіти з урахуванням потреб сучасного ринку праці та соціокультурних вимог;
- використовувати нові досягнення у психології чи фізіології для поліпшення результативності своєї роботи;
- ефективно використовувати можливості цифрових технологій;
- використовувати у практичній діяльності сучасні тенденції викладання і навчання в закладах освіти з урахуванням упровадження дистанційного навчання;
- використовувати нетрадиційні форми уроків для підвищення мотивації учнів до вивчення іноземної мови;
- чітко й переконливо висловлювати свої думки про історичні аспекти національної ідентичності та ефективно обмінюватися інформацією з іншими.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- підтримка принципу доступності освіти для всіх верств суспільства, незалежно від соціального статусу чи матеріального стану;
- готовність до впровадження нових методів та технологій в освітній процес для підвищення ефективності освіти;
- усвідомлення важливості знань як основного ресурсу для розвитку суспільства та самореалізації особистості;
- усвідомлення власної ролі у формуванні та розвитку людського капіталу як ключового чинника сталого розвитку суспільства;
- усвідомлення об'єктивної необхідності впровадження інновацій в освітньому процесі
- при виникненні нових наукових знань у психології, фізіології, антропології;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку;
- усвідомлення ролі вчителя як фасилітатора освітнього процесу;
- усвідомлення своєї національної ідентичності, відкритість до самокритики, незалежність від націоналістичних уявлень.

Укладач освітньої програми	Бондаренко Людмила Анатоліївна , завідувач відділу управління освітою комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
Найменування освітньої програми	Освітня програма підвищення кваліфікації заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти
Мета програми	Забезпечення безперервного професійного розвитку заступників директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти за змістом правових, організаційних та економічних засад функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Заступники директорів з навчально-виховної роботи закладів загальної середньої освіти
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та /або в кредитах ЄКТС	120 год / 4 ЄКТС

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Загальні компетентності: ЗК. 01, ЗК. 02, ЗК. 03, ЗК. 04, ЗК. 05 Професійні компетентності: А1 Нормативно-правова компетентність (А1. 1, А1. 2, А1. 3); А2 Компетентність стратегічного управління закладом освіти (А2. 1, А2. 2, А2. 3, А2. 4, А2. 5, А2. 6, А2. 7); А3 Компетентність стратегічного управління персоналом (А3. 1, А3. 2, А3. 3, А3. 4, А3. 5); Б1 Компетентність забезпечення якості освітньої діяльності та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (Б1. 1, Б1. 2, Б1. 3, Б1. 4); Б2 Компетентність організації діяльності закладу освіти на засадах зовнішньої системи забезпечення якості освіти (Б2. 1, Б2. 2, Б2. 3); В1 Лідерська компетентність (В1. 1, В1. 2, В1. 3, В1. 4); В2 Емоційно-етична компетентність (В2. 1, В2. 2, В2. 3); В3 Компетентність педагогічного, соціального та мережевого партнерства (В3. 1, В3. 2, В3. 3, В3. 4); Г1 Здоров'язбережувальна компетентність (Г1. 1, Г1. 2, Г1. 3, Г1. 4, Г1. 5, Г1. 6); Г2 Інклюзивна компетентність (Г2. 1, Г2. 2); Г3 Проектувальна компетентність (Г3. 1); Д1 Інноваційна компетентність (Д1. 1); Д2 Здатність до навчання впродовж життя (Д2. 1, Д2. 2); Д3 Інформаційно-цифрова компетентність (Д3. 1, Д3. 2, Д3. 3)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	Всього годин	Аудиторні			Самостійна робота
			Лекції	Семінари	Практичні	
Модуль І. Філософія освіти XXI століття		6	6	-	-	6
1.1.	Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу	2	2	-	-	2
1.2.	Гуманістичні аспекти модернізації освіти в контексті традиції та інновацій	2	2	-	-	2
1.3	Національна ідентичність в історичному вимірі	2	2	-	-	2

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		24	4	2	18	20
2.1.	Побудова індивідуальної програми професійного розвитку керівника закладу освіти	2	–	–	2	2
2.2.	Безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу	2	-	-	2	2
2.3.	Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності	4	-	2	2	2
2.4.	Створення безпечної освітньої системи в закладі освіти	2	-	-	2	2
2.5.	Психологічна підтримка учасників освітнього процесу	2	2	-	-	2
2.6.	Інклюзивна освіта: теорія і практика	2	–	–	2	2
2.7.	Виявлення та подолання освітніх та психологічних втрат	2	-	-	2	2
2.8.	Формування команди для розвитку культури демократії в школі	4	-	–	4	2
2.9.	Дії учасників освітнього процесу в надзвичайних ситуаціях соціального, воєнного та природного характеру	4	2	-	2	4
Модуль III Фаховий. Організація процесу управління закладом освіти		30	8	4	18	18
Інваріантна частина		22	8	–	12	14
3.1.	Модернізація освітнього процесу в контексті реалізації концептуальних ідей Нової української школи	4	2	2	2	2
3.2.	Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу в контексті законодавчих змін	4	2	-	2	2
3.3.	Моделі організації допрофільного та профільного навчання	6	2	2	2	2
3.4.	Документування управлінської інформації за новими вимогами та стандартами	2	–	–	2	2
3.5.	Колегіальні органи та органи громадського самоврядування в закладі освіти: повноваження, засади формування та діяльності	2	-	-	2	2
3.6.	Ефективні комунікації для освітніх управлінців	4	2	-	2	2
Варіативна частина		6	-	-	6	
3.7.	Академічна доброчесність: від внутрішньої культури особистості до академічної культури закладу освіти	2	-	–	2	2
3.8.	Управління інноваційною діяльністю закладу загальної середньої освіти	2	–	–	2	2
3.9.	Управління безперервним професійним розвитком педагогічних працівників	2	-	-	2	2
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		12	6	–	6	4
4.1.	Настановне заняття. Вхідне діагностування	4	4	-	-	2
4.2.	Тематична дискусія	6	2	–	4	-
4.3.	Вихідне діагностування	2	–	–	2	2
Разом		120	72	24	6	42
					42	48

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу

Роль освіти у формуванні та розвитку людського капіталу: огляд класичних та сучасних підходів. Аналіз програм та національних стратегій розвитку людського капіталу європейських країн та України. Переваги та обмеження у розумінні ролі освіти в процесі формуванні людського капіталу. Розгляд перспектив розвитку освіти та її впливу на людський капітал у майбутньому. Реалізація інноваційного освітнього проєкту на всеукраїнському рівні за темою «Модель національного освітнього технопарку з підвищення якості освіти у викликах воєнного/повоєнного часу».

1.2. Гуманістичні аспекти модернізації освіти в контексті традицій та інновацій

Гуманістичні підходи до модернізації освіти. Традиціоналізм в освіті: огляд традиційних підходів до освіти. Методологічні принципи виховання: природовідповідності, культуровідповідності та народності. Генеза проявів цих принципів у модернізації освітнього процесу від античних часів до сьогодення. Стандартизація змісту освіти. Аргументи за збереження традицій в освіті. Прогресивізм в освіті. Ідея інноваційного підходу до освіти. Аргументи за впровадження інновацій в освітній процес.

1.3. Національна ідентичність в історичному вимірі

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності», його статті щодо основних напрямків освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, запропоновані Законом України для реалізації основних напрямків виховання національної та громадянської ідентичностей. Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовноморального виховання. Регіональність у становленні української національної та громадянської ідентичності. Роль позашкільних заходів та позакласної роботи у формуванні національної та громадянської ідентичності. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної діяльності.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Побудова індивідуальної програми професійного розвитку керівника закладу освіти

Нормативно-правове забезпечення безперервного професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Керівник закладу освіти». Визначення індивідуальних професійних запитів. Формування індивідуального плану професійного розвитку.

2.2. Безпека життєдіяльності учасників освітнього процесу

Забезпечення безпеки з закладі освіти відповідно до вимог законодавства. Захист здоров'я учасників освітнього процесу. Безпека на території закладу освіти: контроль доступу та відеоспостереження, безпечний шлях до закладу освіти, проведення профілактичних занять з правил дорожнього руху. Техніка безпеки в кабінетах та лабораторіях, правила безпечного проведення дослідів. Екологічна безпека та гігієна, упровадження екологічно безпечних технологій в освітній процес. Включення тем безпеки життєдіяльності в освітні програми. Проведення занять та тренінгів.

2.3. Критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності

Поняття «критерії оцінювання» та «індикатори якості педагогічної діяльності», їх взаємозв'язок і значення в педагогічній практиці. Розгляд основних видів критеріїв якості педагогічної діяльності відповідно до вимог «Абетки для директора». Пояснення та приклади індикаторів, що відображають кожен із цих критеріїв. Практика оцінювання та

самооцінювання педагогічної діяльності. Застосування критеріїв та індикаторів педагогічної діяльності в підготовці до проходження сертифікації та атестації.

2.4. Створення безпечної освітньої екосистеми закладу освіти

Поняття фізична безпека, безпечне освітнє середовище. Екосистемний підхід. Формула «Дитина в безпеці». Рівні відповідальності в забезпеченні фізичної безпеки в освітньому середовищі. Ролі в надзвичайній ситуації. Симуляційна гра «Безпечна дорога до школи». Поняття інформаційної безпеки. Цифрова безпека. Інформаційна культура та інформаційна гігієна. Джерела інформації. Види медіа, їх вплив на споживача інформації. Вправа «Новина з телефону». Психологічна безпека в освітньому середовищі: ключові поняття, інструменти й механізми формування, розподіл відповідальності та ролей. Техніки психологічної підтримки та психоемоційної саморегуляції. Ізраїльська модель стресостійкості BASIC PH.

2.5. Психологічна підтримка учасників освітнього процесу

Поняття безпечного і здорового освітнього середовища. Причини недостатнього рівня розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в сучасних закладах освіти. Указ Президента України Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у новій українській школі. Цілі, завдання, очікувані результати реалізації Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Умови розбудови безпечного і здорового освітнього середовища. Особливості спілкування дорослих, що актуалізують агресивну поведінку учнів. Спілкування як фактор психофілактики агресивної поведінки учнівської молоді. Організаційні аспекти протидії булінгу в закладі освіти. Підходи до реагування на наслідки надзвичайних ситуацій. Основні принципи надання психосоціальної допомоги. Ресурсність, модель подолання стресу М. Лаада (BASIC PH). Емоційні порушення у дітей різних вікових категорій, вплив стресу на успішність навчання учнів. Способи відновлення ресурсного стану в умовах війни. Збереження психологічного здоров'я під час самоізоляції, дієві техніки самопомоги. Особливості зниження рівня тривожності в учнів.

Психічне здоров'я та психосоціальна підтримка: зміст понять. Надзвичайні ситуації. Благополуччя людини. Взаємозв'язок проблем психічного здоров'я та психосоціальної підтримки в надзвичайних ситуаціях. Визначення понять «стрес», «життєстійкість». Забезпечення необхідних умов для подолання гострої реакції психіки людини на стрес. Опановування прийомами, які сприяють управлінню стресом та відновленню емоційної рівноваги в надзвичайних ситуаціях. Стратегії подолання стресу.

2.6. Інклюзивна освіта: теорія і практика

Тема 1. Організація інклюзивного освітнього середовища: алгоритм дій закладу освіти

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах освіти. Ідентифікація потреб учнів з особливими освітніми потребами, розробка індивідуальної програми розвитку, індивідуальних навчальних планів. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, створення безбар'єрного фізичного й соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед учнів, сприяння їх повноцінному включенню в суспільство. Організація професійного розвитку педагогічного колективу з питань інклюзивної освіти, сприяння співпраці з батьками учнів з особливими освітніми потребами, упровадження системи моніторингу та оцінювання ефективності інклюзивного середовища.

Тема 2. Психолого-педагогічний супровід інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами

Роль та функції психологів та педагогів у створенні сприятливого середовища для навчання та розвитку кожного учня, незалежно від їх особливостей. Методи та стратегії психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на індивідуалізацію освітнього процесу, підтримку соціально-емоційного розвитку учнів, виявлення та вирішення можливих труднощів. Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та

соціальної педагогіки. Адаптаційні стратегії та індивідуальний підхід до кожного учня з урахуванням його потреб, можливостей та особливостей. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем.

2.7. Виявлення та подолання освітніх та психологічних втрат

Освітні втрати: український контекст. Освітні втрати й навчальні розриви: сутність і взаємозв'язок. Формати вимірювання освітніх втрат та навчальних розривів. Наслідки навчальних втрат для суспільства. Психологічні втрати. Ментальне здоров'я та його складові. Ментальне здоров'я педагогічних працівників, учнів та учениць. Вплив стресу та травм на навчання та розвиток учнів. Стратегії та інструменти для підтримки ментального здоров'я в освітньому середовищі. Вправи на стабілізацію психоемоційного стану педагогічних працівників, учнів на запуск когнітивних процесів у навчанні.

Мотивація, мотив, мотивування. Самогенеруюча мотивація. Сучасні підходи до мотивації учнів у навчанні. Задоволеність від навчання: зовнішні та внутрішні ресурси. Мотиватори «нового покоління». Мотивація без примусу. Розвиток мотивації учнів у різні вікові періоди. Методики та стратегії, спрямовані на розвиток навчальної мотивації.

2.8. Формування команди для розвитку культури демократії в школі

Принципи демократичного врядування. Участь – основа демократичної культури школи. Шкільні правила на основі цінностей демократії. Командотворення: формування команди, тимбілдінг. Ролі та лідерство в командах. Фасилітація як інструмент взаємодії та розвитку команд. Методи фасилітації, мотивації учасників, досягнень результатів роботи в команді.

Створення команди для виконання завдання, прояву ролей та командного лідерства, Можливості мотивації до участі в команді. Зростання через лідерство в команді. Діяльність шкільних команд. Мотивація учасників команди.

2.9. Дії учасників освітнього процесу в надзвичайних ситуаціях соціального, воєнного та природного характеру

Причини виникнення та класифікація надзвичайних ситуацій. Загальні ознаки НС. Рівні надзвичайних ситуацій. Наслідки надзвичайних ситуацій соціального, воєнного та природного характеру. Режим надзвичайної ситуації. Повідомлення про загрозу і виникнення надзвичайної ситуації, постійне інформування про зміни ситуації.

Характеристика зон стихійного лиха (ураганів, затоплень, пожеж). Правила поведінки і дії працівників у НС природного характеру. Правила евакуації для працівників закладу освіти. Порядок евакуації.

Захист населення від небезпечних факторів. Колективні засоби захисту населення. Дії в разі вчинення терористичного акту (вибуху). Дії при виявленні вибухових пристроїв або підозрілих предметів. Дії у випадку обвалення будівель, споруд. Дії у випадку перебування під завалом.

Модуль III. Фаховий. Організація процесу управління закладом освіти

3.1. Модернізація освітнього процесу в контексті реалізації концептуальних ідей Нової української школи

Огляд концепції Нової української школи: основні принципи та ідеї концепції. Змістовні аспекти нової освіти. Модернізація змісту освіти. Компетентнісний підхід у навчанні. Активне навчання та практичні методи. Інтерактивність та співпраця в освітньому процесі.

Роль технологій у сучасній освіті. Онлайн-навчання, віртуальна реальність, комп'ютерні програми. Зміна підходу до оцінювання. Оцінювання результативності та розвитку учнів. Формування критичного мислення та аналітичних навичок. Партнерство з сім'єю та громадськістю. Важливість співпраці з батьками учнів. Роль громадських організацій у розвитку шкільної освіти.

3.2. Нормативно-правове забезпечення організації освітнього процесу в контексті законодавчих змін

Організація та забезпечення ефективного освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти в умовах законодавчих змін із дотриманням вимог Санітарного регламенту. Механізми обрання (створення), затвердження освітньої, модельних програм, навчальних планів, плану роботи закладу на навчальний рік. Налагодження управлінських процесів у закладі освіти на навчальний рік. Прийняття ефективних управлінських рішень, що сприяють покращенню якості освітньої діяльності в закладі освіти. Застосування електронного інструментарію НУШ.

3.3. Моделі організації допрофільного та профільного навчання

Типи допрофільного та профільного навчання. Роль вчителя у впровадженні допрофільного та профільного навчання. Критерії та методи вибору профілю навчання. Матеріально-технічна база для реалізації допрофільного та профільного навчання. Інтеграція із загальноосвітніми предметами. Методи й підходи до оцінювання успішності учнів у допрофільному та профільному навчанні. Взаємодія з батьками в контексті вибору профільних напрямків. Потенційні труднощі при впровадженні допрофільного та профільного навчання.

Досвід інших країн у впровадженні різних моделей профільного навчання. Роль підприємств у впровадженні профільного навчання.

3.4. Документування управлінської інформації за новими вимогами та стандартами

Загальні вимоги до створення управлінських документів. Датування, погодження, затвердження та підписання управлінських документів. Загальні вимоги до тексту управлінських документів. Особливості підготовки та оформлення розпорядчих документів. Організація документообігу, виконання документів. Запровадження та особливості ведення електронного документообігу у сфері освіти. Порядок організації роботи закладу освіти зі зверненнями громадян.

Сфера застосування нового ДСТУ 4163-2003. Склад реквізитів документів, вимоги до змісту та місця розташування реквізитів у документах, до бланків та оформлення документів, до виготовлення документів. Державна уніфікована система документації.

Систематизація та зберігання документів у діловодстві закладу освіти. Експертиза цінності документів. Комплектування архіву закладу освіти, забезпечення збереженості архівних документів.

3.5. Колегіальні органи та органи громадського самоврядування в закладі освіти: повноваження, засади формування та діяльності

Поняття й види колегіальних органів та органів громадського самоврядування, принципи їхньої діяльності (педагогічна рада, загальні збори (конференція) колективу закладу, загальні збори трудового колективу, учнівське та батьківське самоврядування). Організаційно-правове забезпечення діяльності органів громадського самоврядування (положення, порядки). Завдання, повноваження, відповідальність, засади формування та діяльності органів громадського самоврядування.

3.6. Ефективні комунікації для освітніх управлінців

Поняття та основи комунікацій. Основи комунікативного планування. Техніки ефективних комунікацій (персоналізація, візуальний сторітелінг, цифри, зворотній зв'язок, фокусування на результатах і досягненнях, емоції). Антикризові комунікації.

3.7. Академічна доброчесність: від внутрішньої культури особистості до академічної культури закладу освіти

Академічна доброчесність як складова внутрішньої культури особистості. Визначення академічної доброчесності, її роль у формуванні особистості. Етичні та моральні аспекти академічної доброчесності. Чинники, що впливають на розвиток академічної доброчесності учнів, учениць та викладачів. Роль сім'ї, школи та соціуму в формуванні академічної доброчесності. Приклади негативного впливу на академічну доброчесність, способи її попередження. Академічна культура як складова освітнього закладу. Визначення поняття «академічна культура», її значення для закладу освіти. Розвиток академічної культури серед

викладачів, учнів. Стратегії підвищення академічної доброчесності та культури в освітньому закладі. Значення академічної доброчесності для розвитку освіти й науки. Вплив академічної доброчесності на якість освіти та досліджень. Перспективи розвитку академічної культури в українському освітньому просторі.

3.8. Управління інноваційною діяльністю закладу загальної середньої освіти
Визначення та сутність інноваційної діяльності в закладах загальної середньої освіти. Основні напрямки розвитку інноваційного управління в освіті. Відповідальність та функції керівництва в стимулюванні інновацій. Розробка стратегій інноваційного розвитку школи. Методи та стратегії впровадження інновацій у шкільну практику. Забезпечення матеріальних та людських ресурсів для інноваційних проєктів. Роль співпраці з батьками, громадськістю та бізнес-середовищем у впровадженні інновацій. Методи та критерії оцінювання результатів інноваційних проєктів. Підготовка вчителів до впровадження інноваційних практик. Створення сприятливого середовища для розвитку та поширення інновацій. Ідентифікація та управління ризиками, пов'язаними з упровадженням інновацій.

3.9. Управління безперервним професійним розвитком педагогічних працівників
Історія розвитку та поняття сучасних технологій розвитку персоналу. Планування розвитку персоналу: поняття, необхідність, види. Система управління безперервним професійним розвитком педагогічних працівників. Порядок підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладу загальної середньої освіти. Визнання результатів підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Фінансування підвищення кваліфікації.

Загальні засади проведення атестації педагогічних працівників. Порядок створення та визначення повноважень атестаційних комісій. Порядок проведення атестації як системи заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання їхньої педагогічної діяльності.

Оскарження рішень атестаційної комісії.

Оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників під час атестації за новим професійним стандартом (кваліметричні моделі для вчителів та практичних психологів різних кваліфікаційних категорій). Оцінювання рівня професійного розвитку керівника закладу загальної середньої освіти під час атестації за новим професійним стандартом (кваліметрична модель).

Питання для самостійного опрацювання

1. Сучасні вимоги суспільства до професійної компетентності заступника керівника закладу освіти.
2. «Управлінський потенціал» у діяльності заступника директора.
3. Складові професійної компетентності сучасного освітнього менеджера.
4. Труднощі у вашій практиці управління навчально-виховним процесом.
5. Інноваційність – важлива складова розбудови сучасного освітнього простору.
6. Інформаційно-освітнє середовище закладу освіти як засіб патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.
7. Управління інноваційними процесами у ЗЗСО: досвід впровадження.
8. Упровадження технології перевернутого навчання та педагогіки партнерства в умовах НУШ.
9. Формування у молоді ключових компетентностей 21 століття.
10. Шляхи формування сприятливого мікроклімату в колективі і запобігання конфліктним ситуаціям.
11. Які цілі професійного розвитку ви ставите перед собою на найближчі 1–3 роки?

Рекомендовані джерела

1. 30 кроків до нової української школи: навчаємо громадянина: онлайн курс програми “Демократична школа” Європейського центру ім. Вергеланда. URL: <http://surl.li/nddil>

2. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. URL: www.coe.int/lang-cefr
3. Абетка для директора. URL: <https://bit.ly/2YDTeXJ>
4. Абетка інклюзивності і толерантності: науково-популярне видання ІГО «Соціальна синергія». Київ: Видавництво «Теза», 2020. 30 с. URL: <https://bit.ly/3FQSmDs>
5. Академічна доброчесність у середній школі: методичні рекомендації. URL: <https://tinyurl.com/chesnist>
6. Балановська Т., Михайліченко М., Троян А. Сучасні технології управління персоналом: навч. посіб. Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2020. 466 с. URL: http://dglib.nubip.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6297/3/Balanovska_STUP.pdf
7. Бахтіна Г.П. Інформатизація суспільства та проблема «кліпового мислення». URL: <http://kpi.ua/1102-7>
8. Боднар О.С., Горішна О.М. Сутність та взаємозв'язок основних понять теорії управління змінами в освіті у філософсько-соціальному аспекті. *Адаптивне управління: теорія і практика*. 2020. Вип. 8 (15). URL: <https://amtp.org.ua/index.php/journal/article/view/191>
9. Гоулман Д. Емоційний інтелект. Харків: Віват, 2022. 512 с.
10. Гоулман Даніел, Бояціс Річард, Маккі Енні. Емоційний інтелект лідера / пер. з англ. В. Глінка. 3-тє вид. Київ: Наш Формат, 2021. 288 с.
11. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи: матеріали науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zippo.net.ua/?p=79>
12. Данило Косенко. Як створити шкільний простір, що мотивуватиме учнів навчатися. URL: <https://bit.ly/3kM3eY4>
13. Державний стандарт базової загальної освіти : Постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://bit.ly/3ifCKgF>
14. Деякі питання організації дистанційного навчання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 №1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#n22>.
15. Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
16. Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти: Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 № 1646. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0111-20#Text.4>.
17. Етика ділового спілкування : навч. посібник. / В.Г. Воронкова та ін. Київ: Магнолія, 2006, 2019. 312 с.
18. Інклюзивне навчання в закладах загальної середньої освіти: керівництво для тренерів: навч.-метод. посібник. Київ, 2018. 174 с.
19. Інноваційні технології в сучасному освітньому просторі: монографія / за заг. ред. Г.Л.67. Інформаційні матеріали на тему психологічної допомоги для дітей та дорослих в часі війни. URL: <https://k-s.org.ua/coping-war/>
20. Клокар Н.І. Освітній кластер як альтернативна модель професійного розвитку керівників закладів освіти. *Вісник післядипломної освіти*. Серія: Педагогічні науки. 2018. Вип. 6 (35), С. 94-109.
21. Кудін В.С. Використання засобів інтернет-технологій під час дистанційного навчання в закладах освіти Черкащини: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2021. 84 с.
22. Кудін В.С. Партнерська взаємодія – основа освітнього процесу НУШ: навчально-методичний посібник. Черкаси, 2022. 128 с.
23. Про затвердження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях : Наказ Міністерства юстиції України від 18.06.2015 №1000/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0736-15#Text>.
24. Про затвердження професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів

закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020. №2736-20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20#Text>.

25. Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 10.11.2020 за №1111/35394. URL:

26. Пушкарьова Т.О. Педагогічне проектування в системі загальної середньої освіти: теорія і практика: монографія. Київ: Педагогічна думка, 2017. 308 с. технічного університету. 2010. №7(26), С.

27. Шевчук В.В. Сучасні підходи до визначення категорії «емоційного вигорання». Габітус. 2020. № 17, С.123–130.